

XXI. ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Разходите за опазване и възстановяване на околната среда включват:

- разходи за придобиване на материални и нематериални дълготрайни активи с екологично предназначение;

- разходи за поддържане и експлоатация на материални дълготрайни активи с екологично предназначение;

- разходи за извършени мероприятия за опазване и възстановяване на околната среда.

В тези разходи не се включват изплатените суми за екологични глоби и санкции.

Разходите за придобиване на материални и нематериални дълготрайни активи включват инвестираните средства за изграждане на обекти, модернизирани и разширяване на съществуващите материални дълготрайни активи с екологично предназначение, както и тези за лицензи, НОУ-ХАУ, патенти, разходите за закупуване и придобиване на контролно-измервателна апаратура и други.

Разходите за придобиване на материални дълготрайни активи с екологично предназначение са част от общите разходи за придобиване на материални дълготрайни активи в страната.

Разходите за поддържането на материални дълготрайни активи с екологично предназначение и извършване на мероприятия за опазване и възстановяване на околната среда са разходи за:

- експлоатация и поддържане на материални дълготрайни активи с екологично предназначение;

- провеждане на мероприятия, несвързани с използване на материални дълготрайни активи с екологично предназначение: рекултивация, химическа мелиорация, биологическа и интегрирана растителна защита, залесителни мероприятия, опазване на ландшафта (вкл. защитени природни обекти);

- експлоатация и поддържане на контролно-измервателната апаратура за изследване и контрол на качеството на околната среда.

Материалните дълготрайни активи с екологично предназначение включват:

- всички съоръжения, инсталации и оборудване необходими за опазване и възстановяване на околната среда по направления (за водните ресурси, въздуха, земята, обезвреждане на отпадъци, за защитата от шума);

- контролно-измервателни уреди и лаборатории за наблюдение и контрол на състоянието на околната среда.

Данните за наличните и придобитите материални дълготрайни активи са публикувани по отчетна стойност. В стойността на наличните в края на годината материални дълготрайни активи е отразена направената през годината преценка.

Към материалните дълготрайни активи с еко-

логично предназначение не се включва оборудването за опазване чистотата на въздуха и намаляване шума и вибрациите в работните помещения, т.е. охрана на труда.

Приложената методика за събиране на информация за материални дълготрайни активи и разходите за тяхното придобиване и поддържане е в съответствие със Закона за счетоводството и Националния сметкоплан.

Основните понятия използвани при статистическото изучаване на водоползването от 1992 г. се базират на "Стандартната статистическа класификация на водоползването", препоръчана от Икономическата комисия за Европа към ООН, като основните показатели за предходните години са преизчислени.

През 1989 и 1992 г. в обхвата на наблюдението са включени всички стопански единици, които се снабдяват с над 36 хил. куб. м вода годишно, а през 1990 и 1991 г. - и всички селскостопански единици без оглед на потребеното количество вода. Не са включени данните за ВЕЦ и АЕЦ. Анкетирани са и всички фирми, стопанисващи обществената канализационна мрежа.

Самоснабдяване е дейността по изземване на водни маси за собствено крайно потребление от повърхностните, подземните и други водоизточници.

Повърхностни води са тези, които се събират или текат на повърхността на земята: реки, потоци, ручей, езера и т.н., както и изкуствените водоеми. Иззетата от язовирите и доставена чрез ДФ „Хидромелиоративни системи“ вода е включена в показателя „Доставена вода“.

Подземни води са съдържащите се в подземни образувания води, които могат да бъдат извлечени. Това са всички постоянни или временни запаси вода (естествени или изкуствено създадени), налични в подземните слоеве. В този показател се включват подземните водоносни слоеве със свободно равнище, а така също и дълбоките напорни или безнапорни водоносни слоеве, съдържащи се в начупените порести скали.

Към категорията "Други водоизточници" се отнася морето, дъждовните води, постоянните напрупвания на стоящи води и други.

За доставена се счита водата, получена от комуналната мрежа или друга водоснабдителна система.

Питейна е водата, която по своите качества удовлетворява санитарните изисквания за питейно водоснабдяване на населените места и промишлените предприятия.

Безвъзвратно потребена е тази вода, която поради включването ѝ в продукцията, поради изпа-